

THE IMPORTANCE OF GAMES IN PHYSICAL EDUCATION CLASSES FOR YOUNGER SCHOOL-AGE PUPILS IN IMPROVING MOTOR SKILLS

Milorad Stanić

Elementary School "Novak Radonić" Mol, mika.uca@gmail.com

Aleksandar Stefanović

Home for Children and Youth "Vera Blagojević" Banja Koviljača, aleksandar9392@gmail.com

Abstract: This paper examines the importance of using games in physical education classes for younger school-age pupils. The aim was to explore how organized physical games influence the development of motor skills, motivation, and student engagement. The research was conducted within planned physical education activities on a hypothetical sample of 51 fourth-grade pupils from 'Novak Radonić' Elementary School in Mol, Ada municipality. The study was carried out in March and April, with control testing conducted on May 20. Three fourth-grade classes (IV-a, IV-b, IV-c) were tested in the 30-meter sprint, medicine ball throw, and standing long jump. The paper presents the average results by classes. Two classes, over a period of two and a half months, had twenty additional lessons (twice a week) besides their regular physical education classes. During these lessons, children participated in various group games, tag games, coordination development games, speed development games, flexibility and mobility games, balance games, fine motor skill games (important for writing and object manipulation), and strength development games. The third class served as the control group, as they only attended regular physical education classes. At the end of the research, all three classes were tested again, and the results were compared with the initial and final tests. A survey of teachers was conducted regarding the use of games in physical education classes, and pupils were also surveyed about their attitudes and opinions on these games. The results indicate a significant positive impact of structured games on the development of physical abilities, cooperative behavior, and the perception of physical education as both fun and useful.

Keywords: games, physical education, younger school-age pupils, motivation, motor development

ЗНАЧАЈ ИГАРА НА ЧАСОВИМА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА УЧЕНИКА МЛАЂЕГ ШКОЛСКОГ ДОБА У ПОБОЉШАЊУ МОТОРИЧКИХ СПОСОБНОСТИ

Милорад Станић

Основна школа „Новак Радонић“ Мол, mika.uca@gmail.com

Александар Стефановић

Дом за децу и омладину „Вера Благојевић“ Бања Ковиљача, aleksandar9392@gmail.com

Резиме: У раду се разматра значај примене игара у настави физичког васпитања код ученика млађег школског узраста. Циљ је био да се испита како организоване физичке игре утичу на развој моторичких способности, мотивацију и ангажовање ученика. Истраживање је спроведено у оквиру планираних активности на часовима физичког васпитања. На замишљеном узорку од 51 ученика, IV разред, ученика основне школе „Новак Радонић“ из Мола, општина Ада. Истраживање је извршено у периоду март, април, и 20 маја извршено је контролно тестирање. Три одељења ученика четвртог разреда и то четврто (а), четврто (б) и четврто (ц) су тестирани у трчању на 30 метара, бацању медицинке и скоку у даљ из места. У раду ће се изнети просечни резултати по одељењима. Два одељења су у периоду од два ипо месеца имала двадесет часова, два седмично, поред редовних часова физичког васпитања, часове у којима су деца кроз разне групне игре, хваталице, игре за развој координације, игре за развој брзине, игре за развој флексибилности и покретљивости, игре за развој равнотеже, игре за фину моторику (важне за писање и манипулацију предметима), игре за развој снаге. Треће одељење је била контролна група, јер су имали само редовне часове физичког васпитања. На крају истраживања сва три одељења су тестирана и упоређени су резултати са иницијалног и завршног теста. Извршена је анкета учитеља у вези одржавања игара на часовима физичког васпитања. Такође, ученици су анкетирани у вези њихових ставова и мишљења о играма на часовима физичког васпитања. Резултати указују на значајан позитиван утицај структурисаних игара на развој физичких способности, сарадничко понашање и доживљај наставе као забавне и корисне.

Кључне речи: игре, физичко васпитање, млађи школски узраст, мотивација, моторички развој

1. УВОД

Физичко васпитање представља један од темељних облика утицаја школе на хармоничан развој детета. Посебно у млађем школском узрасту, игра је најприроднији облик активности, кроз који деца уче, развијају се и социјализују. Савремене наставне праксе препознају игру као моћан васпитно-образовни алат, али се поставља питање у којој мери и на који начин се она примењује у настави физичког васпитања. Овај рад има за циљ да испита улогу и ефекте игара у наставном процесу, са посебним освртом на мотивацију и физичке способности ученика. Физичко васпитање представља један од темељних облика утицаја школе на хармоничан развој детета. Посебно у млађем школском узрасту, игра је најприроднији облик активности, кроз који деца уче, развијају се и социјализују. Овај рад има за циљ да испита улогу и ефекте игара у наставном процесу, са посебним освртом на мотивацију и физичке способности ученика.

2. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР

У складу са педагошким и психолошким теоријама развоја, деца млађег школског узраста најуспешније усвајају вештине кроз активно учешће, игру, кретање и сарадњу. Игра развија моторичке способности (брзину, снагу, координацију), али и психосоцијалне вештине – сарадњу, емпатију, поштовање правила. На часовима физичког васпитања игре се могу сврстати у неколико категорија:

- **Игре загревања** (кратке, динамичне, за припрему тела),
- **Игре са правилима** (нпр. штафете, између две ватре, полигони),
- **Традиционалне и народне игре** (пренос културне баштине),
- **Игре за смиривање** (на крају часа, ради опуштања).

Истраживања показују да ученици који имају редовно укључене игре у настави показују боље резултате у физичкој спремности, али и већу заинтересованост за наставу.

3. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

Циљ истраживања

Испитати ефекте употребе различитих врста игара у настави физичког васпитања на моторички развој и мотивацију ученика.

Узорак

Замишљени узорак обухватао је 50 ученика IV разреда из ОШ „Новак Радонић“ Мол. Ученици су током три месеца учествовали у програму који је обухватао:

- Игре уводног загревања,
- Главне игре са реквизитима и правилима,
- Традиционалне игре.

Извршено је иницијално тестирање. Резултати су дати у табели 1.

Табела 1.

Разред	Трчање 30 метара	Скок у даљ	Бацање медицинке 3 кг
IVa	5,8 с	120 цм	18 м
IVб	5,9 с	121 цм	19 м
IVц	5,7 с	123 цм	20 м

Извор: истраживање аутора

Након иницијалног теста ученици IVa, и IVб, у периоду од 03.03. 2025, па до 23. 05, 2025. Поред редовних часова физичког васпитања имали по два часа физичког васпитања укупно 20 часова, са програмом различитих игара. Ученици IVц, имали су само редовне часове физичког васпитања.

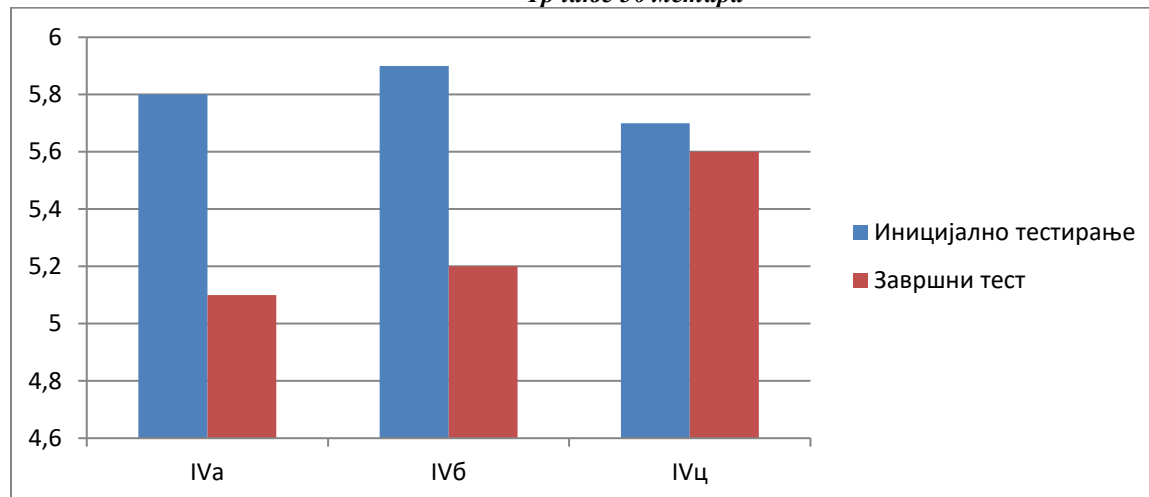
Након додатних часова извршено је финално стање које је дато у табели 2.

Табела 2.

Разред	Трчање 30 метара	Скок у даљ	Бацање медицинке 3 кг
IVa	5,1 с	136 цм	23,4м
IVб	5,2 с	134 цм	22,5 м
IVц	5,6 с	124 цм	21 м

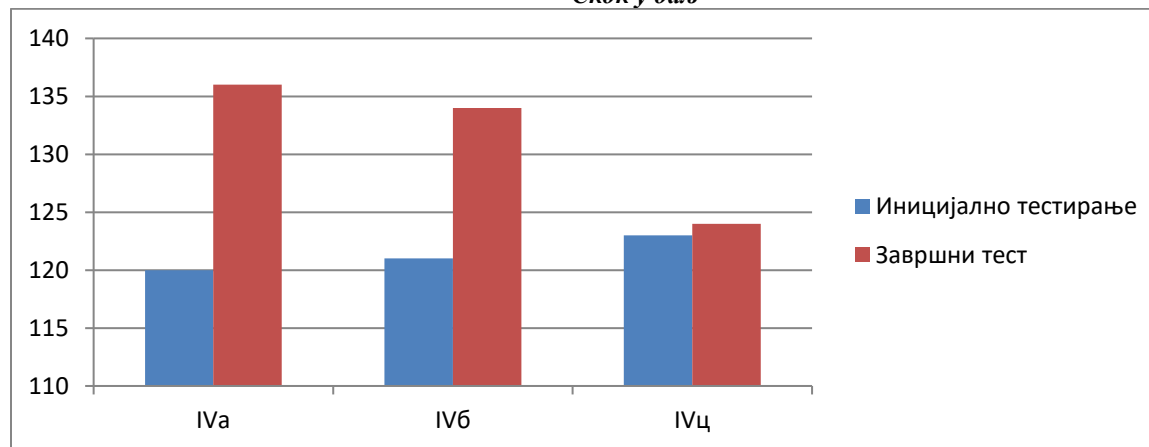
Извор: истраживање аутора

Трчање 30 метара

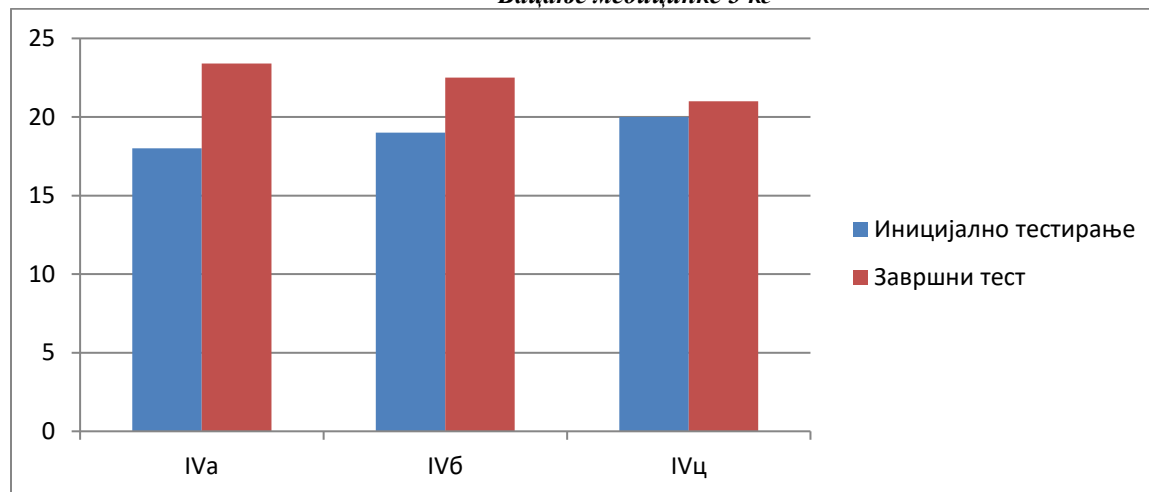
Извор: истраживање аутора

Скок у даљ

Извор: истраживање аутора

Бацање медицинке 3 кг

Извор: истраживање аутора

Методе и инструменти

- **Тестови физичке спремности:** трчање на 30 м, скок у даљ, бацање медицинке од 3 кг.
- **Анкета за ученике:** ставови о игри и настави физичког.

4. ЗАКЉУЧАК

На основу изведеног истраживања а на основу финалног стања, ученици који су имали додатне часове физичког васпитања а пре свега на тим часовима су више упражњавали различите игре, далеко су показали боље резултате на финалном тесту. Дошло је до побољшања резултата преко 10%, у односу на одељење које је имало само редовне часове. Можемо извести закључак да би дошло до побољшања моторичких способности, кондиције, снаге, емпатије код ученика, било би добро да сваки дан имају физичко васпитање у основној школи. Ученици који су имали редовне часове имали су нека мала побољшања али незнатна. Ученици који су анкетирани, њих 85% изјавило је да им се „више свиђа настава са играма“. Такође, Наставници су у 90% случајева бележили већи степен ангажовања и концентрације код ученика током часова који су укључивали игре.

ПРИЛОЗИ:

Анкетни упитници за истраживање: Улога игара у настави физичког васпитања

Анкета за ученике IV разред

Заокружи онај одговор који најбоље одговара твом мишљењу:

1. Ја сам: М Ж

2. Да ли волиш часове физичког васпитања?

Да

Не

3. Да ли ти се допадају игре које играте на часу?

Да

Не

Понекад)

4. Да ли би волео/волела да има више игара на часу физичког?

Да

Не

Није ми важно

5. Која ти је најдража игра коју сте играли на часу?

6. Да ли ти игре помажу да боље сарађујеш са другарима?

Да

Не

Нисам сигуран/на

7. Да ли се осећаш радосно након часа са играма?

Да

Не

Понекад

8. Да ли ти је лакше да научиш нешто ново ако се учи кроз игру?

Да

Не

Некад

Анкета за учитеље и наставнике физичког васпитања

1. Да ли користите игре као методички поступак у настави физичког васпитања?

Да

Не

2. Колико често користите игре?

На сваком часу

Повремено

Врло ретко

3. Које врсте игара најчешће примењујете? _____

4. Како ученици реагују на физичке активности кроз игру? _____
5. Да ли примећујете побољшања у моторичким способностима ученика?
Да
Не
Делимично
6. Како процењујете ефекте коришћења игара на развој ученика? _____
7. Да ли игре доприносе бољој атмосфери у разреду?
Да
Не
Понекад
8. Ваша препорука за унапређење наставе физичког васпитања: _____

ЛИТЕРАТУРА

- Васић, Ј. (2020). „Игре у води као методички поступак у млађим разредима“. *Настава и васпитање*, 69(4), 421–433.
- Голубовић-Илић, И. Б., & Копас-Вукашиновић, Е. (2023). *Дечија игра и упознавање околине* (Монографија). Јагодина: Факултет педагошких наука, Универзитет у Крагујевцу. [Факултет педагошких наука](#)
- Ђокић, З. (2020). *Антропомоторика*. Нови Сад: Факултет за спорт и туризам.
- Јоргић, Б., Александровић, М., Мирић, Ф., Чоловић, Х., & Димитријевић, Ј. (ур.) — *Холистички приступ адаптираној физичкој активности — теорија и пракса*. Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања, 2020.
- Ковачевић, Д. (2021). *Игра у функцији васпитања и образовања*. Ниш: Педагошки институт.
- Маринковић, С. (2018). *Методика физичког васпитања у млађем школском узрасту*. Београд: Учитељски факултет.
- Стевановић, М. и сарадници (2019). „Утицај игара на моторички развој код деце“. *Физичка култура*, 73(2), 122–135.
- Aliriad, H., Widodo, A., & Taufik, A. (2024). Improvement of motor skills and motivation to learn physical education through the use of traditional games. *Theory and Methods of Physical Education and Sports*, 4(1), 55–62. <https://doi.org/10.31851/tmfvs.2024.2520>
- Fizi, R. M., Hidayat, A., & Saputra, Y. M. (2023). A game model in physical education to improve motor skills, cooperation, and discipline of primary school learners. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, 27(3), 124–132. <https://doi.org/10.15561/26649837.2023.0301>
- López-Gil, J. F., Caverro-Redondo, I., & Martínez-Vizcaíno, V. (2024). Effects of game-based physical education programs on enjoyment in children and adolescents: A systematic review and meta-analysis. *BMC Public Health*, 24, Article 18043. <https://doi.org/10.1186/s12889-024-18043-6>